

หลัง เปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) มาได้ 1 ปี 7 เดือนแล้วนั้น TPA News ฉบับนี้ขอนำสมาชิก ส.ส.ท. ทุกท่านมาเยือนรอย ทบพวนความเป็นมา และพัฒนาการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนว่ามีความคืบหน้าเป็นอย่างไร

ภูมิหลัง

1. ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2558 ซึ่งอาเซียนประกาศเป็นประชาคมอาเซียนโดยรวมได้ดำเนินมาตรการตามแผนงาน AEC Blueprint 2015 เสร็จสิ้นร้อยละ 93.9 จาก 506 มาตรการ และมีผลงานที่สำคัญในการรวมตัวกันเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว และการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก ได้แก่ การลดภาษีนำเข้าสินค้าลงเหลือร้อยละ 0 ยกเว้นสินค้าอ่อนไหวเพียงไม่กี่รายการเท่านั้น การจัดทำ FTA 5 ฉบับกับ 6 ประเทศคู่เจรจา การเจรจาความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ฮ่องกง และการเจรจาความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) ซึ่งจัดทำกับประเทศคู่เจรจา 6 ประเทศข้างต้น

2. ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียนเมื่อวันที่ 21 -22 พ.ย. 2558 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ผู้นำได้ลงนาม ในปฏิญญา Kuala Lumpur Declaration on the ASEAN 2025: Forging Ahead Together ซึ่งเป็นการประกาศรับรองวิสัยทัศน์อาเซียน 2025 และแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2025 (AEC Blueprint 2025) ซึ่งแผนงานดังกล่าวได้กำหนดทิศทางการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียนในระยะ 10 ปีข้างหน้า (2559-2568) โดยมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพของมาตรการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน และแนวทางการ

รับมือต่อประเด็น ความท้าทายใหม่ๆ ซึ่งแผนงานมีเป้าหมายให้ AEC มีคุณลักษณะ 5 ประการภายในปี ค.ศ. 2025 ได้แก่ (1) มีการรวมตัวและเชื่อมโยงในระดับสูง (2) มีความสามารถในการแข่งขัน นวัตกรรมและพลวัต (3) ส่งเสริมการเชื่อมโยงด้านเศรษฐกิจ และการรวมตัวรายสาขา (4) ความสามารถในการปรับตัวครอบคลุมทุกภาคส่วน และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และ (5) การเป็นส่วนสำคัญของประชาคมโลก

ศักยภาพทางเศรษฐกิจของอาเซียน

1. ในปี 2559 GDP ของอาเซียนได้ขยายตัวในอัตราร้อยละ 4.7 ซึ่งสูงกว่าการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกที่ร้อยละ 2.4 และมีแนวโน้มว่า เศรษฐกิจของอาเซียนจะขยายตัวในอัตราที่ร้อยละ 4.8 และ 5.0 ในปี 2560 และ 2561 ตามลำดับ

2. ปัจจัยสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจ ได้แก่ มูลค่าการค้าระหว่างประเทศของอาเซียนซึ่งมีมูลค่า 2.28 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ และกระแสการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI Inflows) ซึ่งมีมูลค่า 1.2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2558

3. ในภาพรวม การขยายตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียนมาจากอุปสงค์จากภายนอกภูมิภาคโดยเฉพาะอุปสงค์สำหรับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ซึ่งอาเซียนเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ นอกจากนี้อินโดนีเซียซึ่งเป็นเศรษฐกิจขนาดใหญ่ที่สุดของอาเซียนได้รับประโยชน์จากราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่มีเสถียรภาพมากขึ้น รวมทั้งการใช้จ่ายภาครัฐที่เพิ่มขึ้น และการท่องเที่ยวที่ยังคงแข็งแกร่งทั่วทั้งภูมิภาค

4. พื้นฐานทางเศรษฐกิจมหภาคของอาเซียนมีแนวโน้มที่ดีขึ้นในปีนี้ โดยเฉพาะไทยและอินโดนีเซียซึ่งเป็น 2 เศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดของอาเซียน ดังนั้น จึงช่วยป้องกันความผันผวนจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงในตลาดโลกได้มากยิ่งขึ้น และการคาดการณ์การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องของอาเซียนแสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่นที่จะรองรับความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม

5. ศักยภาพของอาเซียนที่นักลงทุนต่างประเทศอาจสนใจ ได้แก่

5.1 การเป็นตลาดใหญ่และมีอุปสงค์หลากหลายโดยอาเซียน

มีประชากรรวมทั้งหมดประมาณ 628 ล้านคน และเป็นชนชั้นกลางที่มีกำลังซื้อ

5.2 มีโอกาส และศักยภาพในการลงทุนสำหรับผู้ประกอบการทุกขนาด

5.3 AEC จะทำให้เกิดการบูรณาการอย่างรวดเร็ว นอกจากการเปิดเสรีการค้า การลงทุน และการเคลื่อนย้ายทุน และแรงงานแล้ว AEC ได้ลดอุปสรรคการประกอบธุรกิจต่างๆ เพื่อปรับปรุงบรรยากาศการลงทุน โดยเฉพาะความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียนซึ่งเปิดเสรีค่อนข้างมากเนื่องจากผ่อนปรนเงื่อนไขในการลงทุนของต่างชาติให้เข้มงวดน้อยลง ให้สิทธิประโยชน์ในการถือหุ้นของต่างชาติ และคุ้มครองการลงทุนมากกว่าในกรอบ WTO

5.4 สถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ตลาดอื่นๆ มีความเสี่ยง เช่น จีนกำลังอยู่ระหว่างปรับโครงสร้าง อินเดียมมีปัญหาโครงสร้างและนโยบาย และญี่ปุ่นเผชิญปัญหาสังคมผู้สูงอายุและเศรษฐกิจหดตัว

พัฒนาการสำคัญในปี 2559

1. ในการประชุมสุดยอดอาเซียนเมื่อวันที่ 6-8 ก.ย. 2559 ณ เวียงจันทน์ ผู้นำได้รับทราบความคืบหน้า การผลักดันความร่วมมือในสาขาต่างๆ เพื่อมุ่งไปสู่วิสัยทัศน์ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2025 ได้แก่ การจัดทำกรอบการอำนวยความสะดวกทางการค้า กรอบระเบียบข้อบังคับความปลอดภัยด้านอาหาร แนวทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของวิสาหกิจขนาดกลางขนาดเล็กและรายย่อย (MSMEs) แผนงานการให้บริการของรัฐในการเริ่มต้นธุรกิจ แนวทางการพัฒนาและความร่วมมือในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษ แผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่นระยะ 10 ปี ถ้อยแถลงร่วมระหว่างอาเซียน-จีนว่าด้วยความร่วมมือในการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและความร่วมมือด้านการส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีด้านความโปร่งใส และข้อพึงปฏิบัติที่ดีในการออกกฎระเบียบระหว่างอาเซียน-สหรัฐ

ที่มา: กองเศรษฐกิจ กรมอาเซียน

